

Lähdeaineistoa *Kristityn elämä ja palvelus* – Työkirjaan

8.–14. KESÄKUUTA

JUMALAN SANAN AARTEITA | 1. MOOSEKSEN KIRJA 46–47

Hengellisten helmien etsintää

nwtsty: Ap 7:14, tutkimisviite

kaikkiaan 75 henkeä: Stefanos ei ilmeisesti lainaa mitään tiettyä jaetta Raamatun heprealaisista kirjoituksista sanoessaan, että Jaakobin perheeseen kuuluvia meni Egyptiin yhteensä 75 henkeä. Tätä lukua ei ole Heprealaisten kirjoitusten masoreettisessa tekstissä. 1Mo 46:26:ssa sanotaan: ”Kaikkia niitä, jotka polveutuivat Jaakobista ja menivät hänen kanssaan Egyptiin, oli 66 Jaakobin poikien vaimoja lukuun ottamatta.” Jakeessa 27 jatketaan: ”Kaikkiaan Jaakobin perheeseen kuuluvia, jotka tulivat Egyptiin, oli 70.” Näissä jakeissa ihmisten määrä on laskettu kahdella tavalla. Ensimmäiseen lukuun sisältyvät ilmeisesti vain Jaakobin biologiset jälkeläiset ja toiseen kaikki ne, jotka asettuivat Egyptiin. Jaakobin jälkeläisiä sanotaan olleen 70 myös 2Mo 1:5:ssä ja 5Mo 10:22:ssa. Stefanos mainitsee ilmeisesti kolmannen luvun, johon on laskettu mukaan vielä enemmän Jaakobin sukulaisia. Jotkut arvelevat, että siihen sisältyy Joosefin poikien Manassen ja Efraimin poikia ja pojanpoikia, jotka mainitaan 1Mo 46:20:ssä *Septuagintan* käännöksessä. Toisten mielestä siinä ovat mukana Jaakobin poikien vaimot, jotka on jätetty pois 1Mo 46:26:n luvusta. Luku 75 voi siis kertoa, paljonko sukulaisia oli kaiken kaikkiaan. Tämä luku voi toisaalta perustua Heprealaisten kirjoitusten jäljennöksiin, joita käytettiin ensimmäisellä vuosisadalla. Luku 75 on 1Mo 46:27:ssä ja 2Mo 1:5:ssä kreikkalaisessa *Septuagintassa*, minkä tutkijat ovat jo kauan tienneet. Luku 75 esiintyy myös 2Mo 1:5:n heprealaisessa tekstissä kahdessa Kuolleenmeren kirjakääröjen katkelmassa, jotka löydettiin 1900-luvulla.

Stefanoksen mainitsema luku perustuu ehkä johonkin näistä vanhoista teksteistä. Olipa selitys mikä tahansa, Stefanoksen mainitsema luku kuvastaa vain erilaista tapaa laskea Jaakobin jälkeläisten yhteismäärä.